

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/8109 GK 83
7/9179 GK 99
7/13156 GK 167
7/13157 GK 167
7/13163 GK 167
7/13164 GK 167
7/13165 GK 167

Sayı : E-32661919-610- 108
Konu : Yazılı Soru Önergelerinin Cevabı

20.08/2024
7/13166 GK 167
7/13167 GK 167
7/13298 GK 169
7/13299 GK 169

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) 12.01.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1359884 sayılı yazınız.
b) 08/02/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1375660 sayılı yazınız.
c) 27/06/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1447720 sayılı yazınız.
ç) 01/07/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1451476 sayılı yazınız.

Bakanlığımıza İlgi (a-b-c-ç)'de kayıtlı yazıyla iletilen Van Milletvekili Gülderen VARLI'nın 7/8109, İstanbul Milletvekili Saliha Sera KADIGİL'in 7/9179, İzmir Milletvekili Yüksel TAŞKIN'ın 7/13156, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk GERGERLİOĞLU'nun 7/13157, Adana Milletvekili Ayyüce TÜRKEŞ TAŞ'ın 7/13163, Kocaeli Milletvekili Nail ÇİLER'in 7/13164, Muğla Milletvekili Gizem ÖZCAN'ın 7/13165, Kocaeli Milletvekili Harun Özgür YILDIZLI'nın 7/13166, Aydın Milletvekili Süleyman BÜLBÜL'ün 7/13167, İstanbul Milletvekili M. Satuk Buğra KAVUNCU'nun 7/13298 ve 7/13299 esas numaralı yazılı soru önergeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler Ek'te sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yusuf TEKİN
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (14 Sayfa)

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/13167
62 167

AYDIN MİLLETVEKİLİ SÜLEYMAN BÜLBÜL'ÜN 7/13167 ESAS NUMARALI YAZILI
SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Mesleki Eğitim Merkezi (MESEM) Ahilik kültürüne dayanan iş yeri tabanlı mesleki eğitimi öne çıkaran bir programdır. Cumhuriyet sonrası çıraklık eğitimine ilişkin ilk yasal düzenleme 1977'de 2089 sayılı Çırak, Kalfa ve Ustalık Kanunu ile yapılmış; 1986'da çıkarılan 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu ile çırak, kalfa ve ustaların eğitimi ile okullarda ve işletmelerde yapılacak mesleki eğitime ilişkin esaslar belirlenmiştir. Çıraklık eğitimi, 02.12.2016 tarihli ve 6764 sayılı Kanun ile zorunlu örgün ortaöğretim kapsamına alınmıştır. 1977 yılından bugüne mesleki eğitim merkezleri bir mesleki ve teknik eğitim program türü olarak uygulanmaya devam etmektedir.

Temmuz 2024 itibarıyla mesleki eğitim merkezi programı kapsamında 39 alanda 385.869 öğrenci kayıtlıdır. Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) 138 No'lu Asgari Yaş Sözleşmesinin 6'ncı maddesinde *"Bu sözleşme, çocuklar ve gençler tarafından genel, mesleki ve teknik eğitim için okullarda ve diğer eğitim kuruluşlarında yapılan işlere veya yetkili makamın varsa ilgili işçi ve işveren örgütlerine danışarak belirlediği koşullara göre işyerlerinde en az 14 yaşındaki kişilerin yaptıkları ve esas olarak bir okul ya da bir eğitim kuruluşunun sorumlu bulunduğu bir eğitim veya öğretim kursunun, yetkili makam tarafından onaylanmış olup büyük ölçüde veya tamamen bir işyerinde yürütülen bir eğitim programının veya eğitim veya meslek seçimini kolaylaştırmak amacıyla hazırlanmış bir yönlendirme ya da rehberlik programının ayrılmaz parçası olan işlere uygulanmaz."* hükmü ile sözleşmenin asgari yaşa ilişkin hükümlerinin mesleki eğitimin ayrılmaz bir parçası olan işlerde uygulanmayacağı açıkça ortaya konmuştur.

2023 yılı başından 2024 yılı Haziran ayına kadar ölümle sonuçlanan toplam 5 iş kazası meydana gelmiştir.

3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'nun "Denetleme ve ceza" başlıklı 41'inci maddesinde; *"Bu Kanun hükümlerine göre Bakanlığa bağlı eğitim kurumlarının dışında kamu ve özel kurum ve kuruluşlarında yapılan aday çırak, çırak ve kalfaların eğitimi ile işletmelerde yapılan mesleki eğitim, öğrencilerin bu eğitiminden sorumlu işletmelerin bağlı olduğu oda veya birliklerin temsilcilerinin katılımı ile Bakanlıkça; iş ortamı, sosyal güvenlik, iş güvenliği ve sağlık şartları bakımından ise Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca denetlenir. Denetimle ilgili raporlar valiliğe verilir. Raporlarda belirtilen hususlar valilikçe değerlendirilir ve gereği yapılır."* hükmü yer almaktadır. Öğrencilerin işletmede aldıkları beceri eğitimleri, görevlendirilen koordinatör öğretmenler tarafından düzenli olarak kontrol edilmektedir. Mezkur Kanun ve Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği hükümlerine göre öğrencilere mesleki eğitim yaptırmak için işyerinde usta öğretici bulunması zorunlu olup il, ilçe ve okullarda kurulan işletme belirleme komisyonları, beceri eğitimi yapılacak işletmelerin uygunluğunu değerlendirmektedir.

Bakanlığımızca, 81 il valiliğine gönderilen 2024/36 sayılı Genelge (02.02.2024 tarihli 95718711 sayılı) ile okullarda ve işletmelerdeki iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerinin artırılması, iş yerlerinin beceri eğitimi için öğrenci göndermeye uygun olup olmadığının ilgili komisyonlar tarafından yeniden kontrol edilmesi ve uygun şartları sağlamayan iş yerlerine beceri eğitimi için öğrenci gönderilmemesi talimatı verilmiştir. Bu kapsamda Genelge tarihinden bugüne kadar 12.927 işletmenin uygun olmadığı tespit edilmiştir.